

**Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районы  
Чемодуро авыл жирлеге Советы  
КАРАРЫ**

Чемодуро авылы

№ 39

«17» январь 2022 ел

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Чемодуро авыл жирлеге территорииясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә көрмәүче жирләрне яшел үсентеләрне кису тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Эйләнәтире мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Чемодуро авыл жирлеге уставы нигезендә

Чемодуро авыл жирлеге Советы каар итте:

1.Күшымта нигезендә, Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Чемодуро авыл жирлеге территорииясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә көрмәүче жирләрне яшел үсентеләрне кису тәртибе турында нигезләмәне расларга.

2. Чемодуро авыл жирлеге Советының түбәндәге каарлары үз көчен югалткан дип танырга:

- 2021 елның 15 февралендәге 17 номерлы "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Чемодуро авыл жирлеге территорииясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә көрмәүче жирләрне яшел үсентеләрне кису тәртибе турында нигезләмәне раслау хакында";

- "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Чемодуро авыл жирлеге Советының 2021 елның август 29 номерлы каары белән расланган, "Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Чемодуро авыл жирлеге территорииясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә көрмәүче

жирләрне яшел үсентеләрне кису тәртибе турында нигезләмәгә үзгәрешләр hәм өстәмәләр керту хакында".

3. Элеге каарарны «Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында» урнаштыру юлы белән түбәндәге веб-адрес буенча игълан итәргә: <http://pravo.tatarstan.ru>. hәм Азнакай муниципаль районның «Интернет» мәгълүмати-коммуникацион чөлтәрендә түбәндәге веб-адрес буенча урнаштырырга: <http://aznakayevo.tatar.ru>.

4. Элеге каарарның үтәлешен контролдә тотуны торак-коммуналь хужалык, төзекләндерү, экология hәм жир мәсьәләләре буенча дайими комиссиягә йөкләргә.

Глава



И.Б.Котельникова

Татарстан Республикасы  
Азнакай муниципаль районы  
Чемодуроу авыл жирлеге  
Советының 17.01.2022 39 номерлы  
карарына күшымта

Татарстан Республикасы Азнакай муниципаль районының Чемодуроу авыл жирлеге территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә көрмәүче жирләрне яшел үсентеләрне кисү тәртибе турында Нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексының 15 статьясы, Россия Федерациясе Урман кодексы, 61, 68, 77 статьялар, "Әйләнә-тирә мохитне саклау турында" 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Чемодуроу авыл жирлеге уставы белән халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатыннан эшләнде һәм Республикасы Азнакай муниципаль районының Чемодуроу авыл жирлеге (алга таба-авыл жирлеге) территориясендә, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә, физик һәм юридик затларның хосусый милкенә көрмәүче жирләрне яшел үсентеләрне кисү тәртибен билгели.

## 1. Төп төшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәге төп төшенчәләр қулланыла:

Яшел үсентеләр-агач, куак һәм үлән үсә торган табигый һәм ясалма үсентеләр (шул исәптән парклар, скверлар, бакчалар, газоннар, чәчәкләр, шулай ук аерым торучы агачлар һәм куаклар).

Табигать территорияләре - бердәм географик (климат) шартларында формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын үз эченә алган, хужалык эшчәнлегенә кагылмаган яисә аз кагылган территорияләр.

Яшелләндерелгән территорияләр - табигый барлыкка килгән үсемлекләр участоклары, ясалма яшелләндерү объектлары (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнең 50 проценттан да ким булмаган өлеше үсемлекләр каплаган участоклар.

Урман территорияләре-төрле функциональ билгеләнештәге урман үсемлекләре белән капланган табигать территорияләре участоклары.

Агач- үсентеләрдән кала, ачык беленеп торган кәүсәле, диаметры кимендә 5 см., биеклеге 1,3 м булган үсемлек.

Куак-туфрак өслегендә ботакланган, күпъеллык (агачтан аермалы буларак) үсемлек;

Үлән капламы-газон, табигый үлән үсемлеке.

Әрәмәлек - нинди дә булса жирдә үсә торган үсемлекләр, куе үсә торган куаклар.

Яшел массив-бердәм сөзәклек барлыкка китерүче 50 данәдән дә ким булмаган (15 елдан зуррак) агачлар үсө торган территория участогы.

Яшел үсентеләргә зыян китерү - аларның үсешен туктату, шул исәптән ботакларга, тамыр системасына механик зыян китерү, тамырның бөтенлеген, тере туфрак катламын бозу, яшел үсентеләрне яисә тамыр зонасындагы туфракны заарлы матдәләр белән пычрату, ут төртү яки башка йогынты ясау.

Яшел үсентеләрне юк итү - яшел үсентеләрне кисү яки башка зыян китерү, аларның үсешен туктату.

Компенсацион яшелләндерү - юк ителгән яки заарланган 2 коэффициенты белән яшел утыртмаларны янадан житештерү.

## 2. Яшел үсентеләрне саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территориясендә үсө торган яшел үсентеләр саклагыч, рекреацион, эстетик функцияләр башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территориясендә (авыл хужалығы билгеләнешендәгә жирләрдән тыш) урнашкан барлык яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) сакланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның сакланышын һәм үсешен тәэммин итү буенча бурычлар оешма – оешмаларга бирелгән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән участокларда-әлеге оешмалар житәкчеләренә йөкләнә;

2.3. Яшел утыртмалар урнашкан жир кишәрлекләрен кулланучылар һәм арендаторлар яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргә, яшел үсентеләрне тиешенчә карарга тиешләр.

2.4. Авыл жирлеге территориясендә хужалық, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәп башкарыла.

2.5. Төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документларында яшел утыртмаларның торышы турында тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.6. Яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэммин итү белән бергә урнашмаган яшелләндерү территорияләрен һәм яшел массивларны куллану рөхсәт ителми.

## 3. Яшел үсентеләр (агачлар, куаклар) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне үз белдеге белән кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территориясендә агачларны һәм куакларны кисү рөхсәт алу нигезендә башкарыла. Кисүгә рөхсәт кәгазе авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе рәвешендә рәсмиләштерелә.

Рөхсәт бирү тәртибе авыл жирлеге башкарма комитеты каары белән расланган агач һәм куаклар кисүгә, кронлауга яки утыртуга рөхсәт бирү буенча муниципаль хезмәт күрсәтүнең административ регламенты белән билгеләнә.

3.3. Рөхсәт бирү мөрәҗәгать итученең салымнар, жыемнар, иминият кертемнәре, пенялар, штрафлар, салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясе законнары нигезендә түләнергә тиешле процентлары булмаганда (авария хәлләренә бәйле очраклардан тыш) гамәлгә ашырыла.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты хат - заявка көргөннән соң гариза бирүчегә әлеге эш төрен үткәруға рөхсәте булган максуслаштырылган оешмага түбәндәгеләрне алу өчен мөрәҗәгать итәргә киңәш итә:

3.4.1. яшел утыртмаларның исәп-хисап исемлеге;

3.4.2. агач-куак кисәргә тиешле агач утыртмаларның санын, төрен, категориясен билгеләү максатларында төзелә торган яшел үсентеләрне натураль тикшеру акты;

3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2007 елның 22 маендағы 310 номерлы каары белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.

Рөхсәтнең гамәлдә булу срокы-90 көн.

3.5. Эшләрне башкаруга рөхсәт алган очракта, мөрәҗәгать итүче әлеге Нигезләмә нигезендә яшел үсентеләр кискән өчен түләүләрне кертергә һәм компенсацион яшелләндерү тәртибен раслаучы документларны тапшырырга тиеш.

3.6. Агач һәм куак кискән өчен түләү гариза бирүче тарафыннан авыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.7. Яшел үсентеләрне кисү эшләре билгеләнгән нормаларга һәм кагыйдәләргә туры китереп, гариза бирүче акчасы хисабына башкарыла. Агач кисү бары тик аттестацияләнгән белгечләр генә рөхсәт итәлә.

3.8. Киселгән яшел үсентеләрне һәм киселгән калдыкларны кисү, төяү, һәм чыгару эшләре гариза бирүче хисабына башланган көннән өч көн эчендә башкарыла. Киселгән яшел үсентеләрне һәм эш урынында киселгән калдыкларны саклау тыела.

3.9. Территориянең кисү урынына якын урнашкан территориядә газ, яшел үсентеләр заарланган очракта, эшләр житештерүче аларны территориинен хужасы һәм контроль органнары белән алар компетенциясе чикләрендә килемштерелгән, эмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да сонга калмычча, аларны мәжбүри рәвештә торғызу эшләрен башкара.

3.10. Агач кискән өчен түләүне башкармайчы, агач һәм куакларны кисү түбәндәге очракларда авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан рөхсәт итәлә:

3.10.1. яшел үсентеләрне карау, санитар кисуләр һәм реконструкцияләү;

3.10.2. авария хәлендәге һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталь инженерлык корылмаларын ремонтлау;

3.10.3. торак һәм жәмәгать биналарында ут режимын бозучы ағач һәм куакларны кисү, әгәр дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса;

3.10.4. авария хәлендәге (төшү куркынычы тудыручи, коры-сары) ағачларны һәм куакларны кисү.

3.11. Югарыда курсәтелгән очракларда яшел үсентеләр кисүне гамәлгә ашыруучы мөрәжәгать итүчегә авыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсацияле яшелләндерүне үткәрергә кирәк.

3.12. Авария, коры-сары һәм куркынычсызылыкка куркыныч тудыручи яшел үсентеләр акт нигезендә комиссия тикшерүе нигезендә киселә.

3.13. Яшел үсентеләрне санкциясез кисү яки юк итү дип таныла:

3.13.1. рөхсәтсез яки рөхсәтсез ағач һәм куакларны кисү, әмма рөхсәттә курсәтелгән токымнарның да шул санда түгел;

3.13.2. ут төртү яки ут белән саксыз эш итү нәтиҗәсендә ағач һәм куакларны юк итү яки зыян китерү;

3.13.3. кәүсәне божралау яки төпләү;

3.13.4. үсә торган ағачларның һәм куакларның үсеш туктатылганчыга кадәр заарлануы;

3.13.5. ағач һәм куакларга ағынты сулар, химик матдәләр, калдыклар белән зыян китерү h. b.;

3.13.6. үз белдеген белән корыган ағачларны кисү;

3.13.7. үсә торган ағачларның һәм куакларның башка заарлануы.

#### 4. Компенсацион яшелләндерү

4.1. Компенсацион яшелләндерү рөхсәт ителгән ағач кисү, законсыз рәвештә яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсацион яшелләндерү ағачлар, куаклар һәм газоннар утырту өчен туры килә торган, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юк итү факты ачыкланганнан соң бер елдан да соңга калмычча башкарыла.

4.2. Компенсацион яшелләндерү гражданнарның яисә юридик затларның мәнфәгатьләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтиҗәсендә яшел үсентеләрне заарлау яки юкка чыгару булган акчалары исәбеннән башкарыла.

4.3. Әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян натурада - компенсация яшелләндерүенә: 2 коэффициент белән юкка чыгарылган яшел үсентеләрне яңадан торғызуга түләнергә тиеш.

#### 5. Шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашырганда яшел үсентеләрне саклау

5.1. Авыйл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел үсентеләрне саклау таләпләрен үтәү белән алып барыла.

5.2. Яшелләндерелгән территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерелгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишәрлекләре аларның максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган төзелеш һәм кулланылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишәрлекләрендә төзелеш алып барганды, проект документациясе киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя бирергә тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән агач өчен һәм әлеге Нигезләмәнең 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Эшмәкәрлек эшчәнлеген тормышка ашырганда яшел үсентеләрне саклау

6.1. Авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда сәүдә һәм башка эшкуарлык эшчәнлеге, эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләндерелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр куллану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларга зыян китерү яисә аларны юкка чыгару тыела.

7. Административ жаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплылыкка тартылалар.